

Deceptions in Business

תוספתא בבא קמא פרק ז

(ג) שבעה גנבין הן הראשון שבכולן גונב דעת הבריות

מסכת חולין דף צד.

דאמר שמואל: אסור לגנוב דעת הבריות, ואפילו דעתו של עובד כוכבים

ספר שערי תשובה לרבינו יונה שער ג

קעה: וזה דבר כת שקרים. ענין הכת הזו נחלק לתשעה חלקים

קפד: החלק השביעי - מי שמתעה את חברו לאמר כי עשה עמו טובה או דיבר טוב עליו ולא עשה. אמרו רבותינו זכרונם לברכה (חולין צד, א) אסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעת נכרי. **והנה החטא הזה חמור אצל חכמי ישראל יותר מגזל הנכרי,** יען וביען כי שפת שקר אשמה רבה, ונתחייבנו על גדרי האמת, כי הוא מיסודי הנפש.

חידושי הרישב"א

ואיסור גניבת דעתו של נכרי כתבו קצת רבותינו בשם בעלי התוספות ז"ל **שהוא איסור תורה** דנפקא לן מדכתיב לא תגנבו ולא תכחשו וגו', וכי כתיב בסיפא דקרא איש בעמיתו דמעט גוי, ההיא {א} דלא תכחשו ולא תשקרו קאי, ובמקום שאין חילול השם בדבר, ודיקא נמי דלא כתיב מעמיתו או לעמיתו, והיינו נמי דיהיבין אנחתא בלא תגנבו, ואע"ג דלא אשכחן גניבה סתם על גניבת דעת אלא לשון גניבת לב, בכאן נכתב לא תגנבו סתם לכלול אף גניבת ממון, ובתוספתא דבבא קמא (פ"ז ה"ג עיי"ש) איתא שלשה {שבעה} גנבים הם גדול שבכולם גונב דעת הבריות.

ספר מצוות קטן מצוה רסב

שלא לגנוב ממון דכתיב (ויקרא י"ט) לא תגנבו, גנב (ב"ק דף נ"ז חולין צ"ד תוספתא דב"ק דף נ"ו) זה הנטמן מחמת בני אדם, ואינו לוקה לפי שניתן לתשלומין, **ויש גניבה אחרת שאסרו חכמים כגון גניבת הדעת אסור**

רמב"ם הלכות דעות פרק ב הלכה ו

אסור לאדם להנהיג עצמו בדברי חלקות ופיתוי, ולא יהיה אחד בפה ואחד בלב אלא תוכו כברו והענין שבלב הוא הדבר שבפה, **ואסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעת הנכרי,** כיצד? לא ימכור לנכרי בשר נבילה במקום בשר שחוטה, ולא מנעל של מתה במקום מנעל של שחוטה, ולא יסרהב בחבירו שיאכל אצלו והוא יודע שאינו אוכל, ולא ירבה לו בתקרובת והוא יודע שאינו מקבל, ולא יפתח לו חביות שהוא צריך לפותחן למוכרן כדי לפתותו שבשביל כבודו פתח וכן כל כיוצא בו, **ואפילו מלה אחת** של פיתוי ושל גניבת דעת אסור, אלא שפת אמת ורוח נכון ולב טהור מכל עמל והוות.

רמב"ם הלכות מכירה פרק יח הלכה א

אסור לרמות את בני אדם במקח וממכר או לגנוב את דעתם, ואחד עובד כוכבים ואחד ישראל שוים בדבר זה, היה יודע שיש בממכרו מום יודיעו ללוקח, ואפילו לגנוב דעת הבריות בדברים אסור.